

**Mwahs me mie ier Nan Pihl:
Dahme saminlahn pilen nimpil kak wiang roson en paliwar?
June 8, 2018**

Ohpis en Salem pakairkier de kalelekiehr weipokon ahpw mehlel me kousoan nan Salem me mie mwahs ma kasaminelahr pihl en nimpil nan paip akan. Ansou kiset petekpen pihl dierakdahr me eh sohte pahn kak elehda soumwahu ong aramas pali laud. E mwahu ong aramas me sounpar 6 oh laudsang rehn nim pilen paip. Pakair de kaweid pen doadoahngki pilen nan paip wet dohke irail akan me pahn kakete soumwahukihda mwahs me dierakdahr nan pihlen paip akan.

Pwehki dahme dierakdahr nan pihl en paip akan ihs nge aramas me sohte kak doadongki de nim pilen paip akan?

let aramas akan me anahne doadongki pihl ni keneinei pwe re de nimala de doadoangki pilen nan paip:

- Seri pwehlel, seri sounpar 5 oh panangin sounpar limau.
- Aramas me ahneki luwet en nan paliwar de mengei en alehdi soumwahu.
- Aramas me kin alialeh dialysis.
- Aramas me ahneki kohwa soumwahu.
- Lih liseian kan oh me pil kedihdi.
- Aramas me mah kan pil anahne ale oh pwaki kaweid pwukat ni keneinei.
- Mahn en nan ihmw akan.

Ma mie wekideklau iou ong me pid pihl en nan paip akan ah pil ehu pakair pahn pil wiawi.

Ia mwomwen wasahn pihl akan nan ansou wet?

- Wasahn pihl adanki Detroit Lake pil dierakdahr me mie mwahs en nan pihl akan me pil kin kak karehda soumwahu.
- Mwahsen nan pihl kak karehda pihl ah saminla oh kak karehda soumwahu
- Pihl en nan pihl me adanki North Santiam River me wia mehn nimpil ong nan wasahn kousoan akan.
- Mie mwahs en nan pihl me sohte mwahu dierakdahr nan wasahn kadarpeseng pilen nimpil en nan Salem. Ihme karehda Salem, Turner, East Salem oh Orchard Heights sohte mwahu en wia pilen nimpil ong koaros.
- Mie pakair pen aramas en dehr nim pilen paip akan nan wasahn kousoan me dierakdahr saminkilahr mwahs wet.

Dahkot cyanobacteria de mwahs me dierek nan pihl?

- Cyanobacteria de mwahs en nan pihl wet kin dierek nan pihl lap akan oh re kin keirda nan pihl.
- Ansoun ketipin ih arail kin mwadang keirda oh totohla eri kin wiahda pwoisen me kak elehda soumwahu.
- Mwahs wet kin kak kihda songen pwoisen tohto. Pwoisin me dierek ier nan ansouwet iei me adanki *Microcystin* oh *Cylindrospermopsin*.

Ia mwomwen aramas akan me keper ren doadongki pihl ren dehr alehdi pwoisen de mwahs me miher nan pihl?

- Aramas koaros me idawen duwen doadoangki pihl me pakairpe kodahr (www.cityofsalem.net) sohte pahn mengei en alehdi soumwahu sang ni pihl akan.
- Pwoilih pilen nan paip sohte kak kihsang mwahs wet nan pihl eh pahn kalaudehla de katohtowehla mwahs wet. Ong aramas me kelail sohte ahneki soumwahu, sounpar 6 oh laudsang kak pwoilih pihl mehn wiahda pilen kohpi de tea karakar. Aramas akan me ahneki soumwa de me sansaldahr me sohte konehng doadoangki de nim pilen paip akan en dehr nim pilen paip menda ma e pil pwoilda.
- Lih liseian oh me kedihdi seri kan en dehr nim pilen paip ahpw ren nimpil ki pihl en nan pwoatoal akan.
- Nohno kan me kedihdi seri rehn dehr uhdisang kedihdi oh ren nimpilkihte pilen nan pwoatol de pilen ido. Kedihdi inen wiahda roson mwahu oh kak peresang soumwahu ong seri pwelel.

Ia mwomwen ai pahn ehse me ih soumwahkihda mwahs en nan pihl cyanobacteria?

- Ma ih mehn madau, mwus oh mentang oh pohn kilikat pwudong.
- Aramas me kohwahki soumwahu en eh pil kak ekis kalaudehla soumwahu me eh mier loahle ma e nimpilki pilen paip.
- Ekei mwahs en nan pihl pil kak kawehla ahn aramas selin pepehm en nan palin war. Eri soangen mwahs wet saikinte dierekda nan pilen paip akan.

Dahme pahn mwahu en kamwahuihla ma aramas emen soumwahkihda mwahs en nan pihl wet?

- Sohte mehn kak kamwahuihla ma iei pwoisen de mwahs wet mihla nan paliwar.
- Toahkte kan de ihmwen wini kan kak sawas oh apwaliahla me mie sain en soumwahu mie.
- Aramas me mwumwuhs oh mehntang anahne nimala pihl laud. Pwe en dehr sola mie pilen nan palinwar oh kak karehda pil ekei soumwahu.
- Aramas akan me ahneki kohwa soumwahu en eh oh ngolingol anahne tuweng toahkte. Re pil anahne idawen kaweid pen pihl pwukat ni keneinei.

Ansou dah aramas anahne tuong toahkte?

- Ma mie mentang de mwus totosang rahn ehu de riau e kakete kosang ni mwasen nan pihl. Toahkte kak apwaliahla ma ke pwarala tueng.
- Pwarala tueng toahkte ma mwus, mehn tang oh pwudong en kilimwkan doar.
- Aramas me ahneki soumwahu en eh oh ngolingol anahne kohla kosou ni ansou karuwaru ma soumwahu mwomwen doarala.